Rikuy 6000

Chunka hukniyuq Estadokuna Solución Propuesto Hatun Israelpa hawkalla kaqmanta sayarichinapaq manaraq Mesias Jesucristo kutimuchkaptin

Maypichus mana rikuy kanchu chaypiqa runakunan chinkapunku. Kamachikuy simita hunt'aqmi ichaqa kusisqa kanqa. Proverbios 29:18

Kusisamiyoqmi Señor Diospa Diosnin nacionqa. Paypa herencianpaq akllasqan runakunatapas. Salmo 33:12

Gregorio Wata 2240

Gregorio wataqa 2240 wataqa tupanmi hebreo rimaypi 6000 watawan, chaymi judaísmo religionpiqa ancha teológico significadoyoq. Clásico rabín nisqa qelqakunaq nisqanman hinaqa (Talmud hinallataq Zohar hina), hebreo simipi 6000 watapin Mesias chayamunanpaq, Mesiaspa Edad nisqa qallarinanpaqpas qhepa p'unchay.

Mesiaspa pachan: Judiokunaq ñawpaqmantapacha escatología nisqa yachayman hinaqa, kamasqakunaqa qanchis waranqa watakunapin t'aqasqa kashan. Ñawpaq suqta eonkunaqa runaq historiantan rikuchin, qanchis kaqtaq " sábado " nisqa pacha, pachantinpi thak kay pacha ima.

Chunka Hukniyuq Suyukuna

Israel , Ihiptu , Irak , Jordania , Kuwait , Libanu , Palestina , Sawud Arabya , Siria , Turkiya, Chay kristiyanukuna

• Israel - Chay p'unchayllapitaqmi Señor Diosqa Abramwan rimanakurqan: Mirayniykimanmi kay hallp'ata qorqani, Egipto mayumanta hatun mayukama, Éufrates mayukama: Kenitakunaman, Kenez runakunaman, Cadmonitakunaman, Het runakunaman, Ferez runakunaman, Refaín runakunaman, Amor runakunaman, Canaán runakunaman, Girgase runakunaman, hinallataq jebuseo runakuna. Qanmanpas, qhepaykipi kaq mirayniykikunamanpas, Canaán suyuntin hallp'ata, wiñaypaq hallp'ata qosqayki. Paykunapa Diosninmi kasaq, nispa. Génesis 15:18-21 ; 17:8

• Egipto - Nilo mayu inti lluqsimuy ladupi tiyaqkunaqa inti chinkaykuy ladomanmi astakunkuman otaq Gabaon runakunaq ejemplonta qatikunkuman .

• Iraq - Éufrates mayupa sur lawninpi hinaspa inti chinkaykuy lawninpi yachaqkunam norte lawninman hinaspa intipa qespimunan lawninta astakunmanku utaq Gabaonitakunapa ejemplonta qatikunkuman .

• Jordania - Llapallan chaypi tiyaqkunan Siria nacionpa noreste ladonman (Éufrates mayu pataman) astakunkuman otaq Gabaon runakunaq ejemplonta qatikunkuman .

• Kuwait - Jahra suyupa norte lawninpi tiyaqkunam sur lawman astakunmanku utaq gabaonitakunapa ejemplonta qatikunkuman .

• Líbano - Llapallan chaypi tiyaqkunan Siria nacionpa noreste ladonman (Éufrates mayu pataman) astakunkuman otaq Gabaon runakunaq ejemplonta qatikunkuman .

• Palestina - Llapan tiyaqkunam Nilo mayupa inti chinkaykuy ladonman utaq Siria nacionpa noreste lawninman (Eufrates mayupa hawanpi) astakunmanku . otaq Arabia Saudita nacionpa uray ladonman otaq Gabaon runakunaq ejemplonta qatikuy .

• Arabia Saudita - Norte lawpi yachaqkunam sur lawman astakunmanku utaq gabaonitakunapa ejemplonta qatikunkuman .

• Siria - Éufrates mayupa sur lawninpi hinaspa intipa seqaykunan lawninpi yachaqkunam norte lawninman hinaspa intipa qespimunan lawninta astakunmanku utaq Gabaonitakunapa ejemplonta qatikunkuman .

• Turquía - Chay afectasqa sureste lawpi yachaqkunam norte lawman astakunmanku otaq gabaonitakunapa ejemplonta qatikunkuman .

• Cristianokuna - Diospa Reinonpi tiyaqkunan mana saqespa willananku, willananku, allin willakuykunata willananku wakin 10 suyukunaman, llapa suyukuna ukhupipas.

Qankunaqa kay pachaq kachillan kankichis, kachitaq q'apayninta chinkachipunman chayqa, ¿imawantaq kachichakunman? Chaymantapachan mana imapaqpas allinchu, aswanpas wikch'usqa kaymi, runakunaq chaki uranpi sarusqa kaymi. Qankunaqa kay pachaq k'anchayninmi kankichis. Urqu patapi churasqa llaqtataqa manam pakayta atichwanchu. Nitaqmi runakunapas candelerota rawrachispa huk urqupa ukunmanchu churanku, aswanqa candelero patamanmi. Chaymi chay wasipi llapallan kaqkunata k'ancharichin. Chhaynata k'anchayniykichis runakunaq ñawpaqenpi k'ancharichun, allin ruwasqaykichista rikuspa hanaq pachapi kaq Yayaykichista hatunchanankupaq. Mateo 5:13-16

Hinan Jesusqa paykunaman hamuspa nirqan: –Hanaq pachapipas kay pachapipas tukuy atiytan qowarqan, nispa. Riychis, hinaspa llapa suyukunata yachachiychis, Yayaq, Churiq, Qollanan Espirituq sutinpi bautizaspa. Amen. Mateo 28:18-20

Ñawpaqtaqa llapa suyukunamanmi allin willakuyqa willasqa kanan. Marcos 13:10

Hinan Jesusqa paykunata nirqan: –Llapa kay pachaman riychis, hinaspa llapa kawsaqkunaman allin willakuykunata willaychis, nispa. Pipas iñispa bautizakuqmi qespichisqa kanqa; Mana iñiqmi ichaqa huchachasqa kanqa. Chay milagrokunan iñiqkunata qatinqa. Sutiypi supaykunata qarqonqaku; mosoq rimaykunawanmi rimanqaku; Mach'aqwaykunata hap'inqaku; ima wañuytapas ukyaptinkuqa manam imananqachu; onqosqakunaman makinkuta churanqaku, hinaspan qhaliyanqaku, nispa. Hinaqtinmi Señor Diosqa paykunaman rimasqan qhepata, hanaq pachaman apasqa kaspa, Diospa paña ladonpi tiyaykurqan. Hinaspan paykunaqa tukuy hinantinpi willakurqanku, Señor Diostaq paykunawan kuska llank'arqan, qatimuq señalkunawantaq simita takyachirqan. Amen. Marcos 16:15-20

Hinaqtinmi huñunakuspanku, Jesusta tapurqanku: –Señor, ¿kay ratochu Israelman qhapaq suyuta wakmanta kutichipunki? Chaymi Jesusqa paykunata nirqan: –Manan qankunamantachu yachankichis, Yayaq atiyninpi churasqan tiempota, ima tiempotapas, nispa. Ichaqa Santo Espiritu qankunaman hamusqan qhepamanmi atiyta chaskinkichis, Jerusalén llaqtapipas, Judea suyupipas, Samaria llaqtapipas, kay pachaq k'uchunkamapas ñoqapaq testigo kankichis. Hechos 1:6-8

Chaymantataq Bernabeqa Tarso llaqtaman ripurqan Saulta maskhaq. Hinaqtinmi huk wata hunt'a iñiq t'aqapi huñunakurqanku, askha runakunatataq yachachirqanku. Hinan discipulonkunataqa Antioquia llaqtapi ñawpaqta cristiano nispa suticharqanku. Hech.

Chayraykun kamachikuy simiqa yachachiwaqninchis karqan Cristoman pusawananchispaq, iñiyninchispi chaninpaq qhawarisqa kananchispaq. Ichaqa chay iñiy chayamusqan qhepamanmi manaña escuelapi yachachiqpa kamachisqanñachu kashanchis. Llapaykichismi Diospa wawankuna kankichis, Cristo Jesuspi iñispaykichis. Imaynan Cristopi bautizasqa kankichis, Cristowan p'achasqa kankichis. Manan kanchu judío runapas griegopas, manan kanchu kamachipas nitaq librepas, manan kanchu qharipas warmipas. Sichus Cristoq kankichis chayqa, Abrahampa mirayninmi kankichis, prometesqanman hinataq herederokuna kankichis. Gálatas 3:24-29

Tukuchanapaq wawqeykuna, Wiraqochapi, atiyninpa atiyninpipas kallpachakuychis. Diospa lliw armaduranwan pachakuychik, chaynapi Saqrapa llullakuyninpa contranpi sayanaykichispaq. Manan aychawan yawarwanchu maqanakunchis, aswanpas kamachikuqkunawan, atiyniyoqkunawan, kay pacha tutayaqpi kamachikuqkunawan, espiritual millay runakunawan, alto cheqaskunapi. Chayrayku, Diospa llapa armaduranta apakuychis, mana allin p'unchaypi atipanaykichispaq, tukuy imata ruwaspapas sayanaykichispaq. Chay hinaqa, saynaychis, cheqaq-kaywan watasqa, chanin p'achawan p'achasqa. Chakiykichistaq thak kawsaymanta allin willakuykunata wakichinapaq zapatowan p'achasqa karqankichis. Tukuy imamanta aswantaqa, iñiypa escudonta hap'ispa, chaywanmi millay runakunaq nina rawraq flechankunata wañuchinkichis. Qespikuy cascota, Espirituq espadantawan hap'iychis, chaymi Diospa simin. Ñoqapaqqa, rimayta qowanqaku, mana manchakuspa simiyta kicharinaypaq, allin willakuypa pakasqa willakuyninta willanaypaq, chaymi watasqa embajador kani, chaypi rimanaypaq hina mana manchakuspa rimanaypaq. Efesios 6:10-20

Qankunan ichaqa akllasqa miray, reypa sacerdoten, ch'uya llaqta, sapaq llaqta kankichis. Chay hinapin, tutayaqmanta qayamusuqtiykichis admirakuypaq k'anchayninman waqyamuqniykichispa yupaychanaykichista willanaykichispaq, ñawpaqpiqa manan llaqtachu karanku, kunanmi ichaqa Diospa llaqtan kanku, mana khuyapayasqachu karqanku, kunanmi ichaqa khuyapayasqa karqanku. 1 Pedro 2:9-10

Gabaon runakunaq ejemplon

Josué 9
1 Jordán chimpapi kaq llapa reykuna, orqokunapi, wayq'okunapi, Líbano chimpapi hatun lamar-
qochapa patankunapi, Het runakuna, amor runakuna, Cananeo runakuna, Ferez runakuna, Hev
runakuna, Jebuseo runakunapas chayta uyarispanku.
2 Chaymi paykunaqa huñunakurqanku Josuewan Israelwan maqanakunankupaq.
3 Gabaon llaqtapi tiyaqkunapas Josuepa Jerico llaqtata Ai llaqtata ima ruwasqanta uyarispanku.
4 Paykunan llullakuspa llank'arqanku, rispataq embajadorkuna hina ruwarqanku, asnonkumanpas
mawk'a sacokunata, vino p'uyñukunatawan, mawk'a, llik'isqa, watasqa ima;
5 Chakinkupi machu zapatokuna, p'achakuna, mawk'a p'achakuna ima. Mikhusqanku t'antataq
ch'akisqa, mohoyoq ima kasqa.
6 Hinan Josueman rirqanku Gilgal llaqtapi campamentoman, hinaspan payta Israel runakunatawan
nirqanku: –Karu llaqtamantan hamurqayku, kunanqa noqaykuwan rimanakuychis, nispa.
7 Israel runakunan Hev runakunata niranku: —Yaqapaschá ñoqayku ukhupi tiyashankichis.
¿Imaynatataq qankunawan huk ligata ruwasaqku?
8 Paykunataq Josueta nirqanku: –Ñoqaykuqa kamachiykikunan kayku, nispa. Josuetaq paykunata
nirqan: –¿Pitaq kankichis? ¿Maymantataq hamunkichis?
9 Paykunataq nirqanku: –Diosniyki Señor Diospa sutinraykun kamachiykikuna hamushanku.
10 Jordán mayu chimpapi kaq amor runakunaq iskaynin reyninkunaman, Hesbón rey Sehonman,
Astarot llaqtapi Basán rey Ogmanpas tukuy imata ruwaspa.
11 Chayraykun kurak runakunapas llapa llaqtaykupi tiyaqkunapas niwarqanku: –Runaykichispaq
mikhunata apaspa riychis, hinaspa paykunata niychis: "Sirvienteykichismi kayku", nispa.
12 Kay t'antaykutan wasiykumanta mikhunaykupaq q'oñillata horqorqayku, qankunaman
rinaykupaq lloqsimusqayku p'unchaypi. Kunanmi ichaqa ch'akisqaña, mohoyoqña.
13 Kay vino p'uyñukuna hunt'achisqaykuqa mosoqmi karqan. Chaykunaqa llik'isqañan kashan, chay
p'achaykupas zapatoykupas machuyapunñan, ancha karu purisqaykurayku.
14 Hinaqtinmi chay runakunaqa mikhunankumanta t'aqakurqanku, manataq Señor Diospa siminpi
yuyaychakurqankuchu.
15 Josuetaq paykunawan allipunakurqan, paykunawantaq rimanakurqan kawsanankupaq.
16 Paykunawan rimanakusqanku qhepaman kinsa p'unchay qhepatataq, runamasinku kasqankuta,
paykuna ukhupi tiyasqankutapas uyarirqanku.
17 Israel runakunataq kinsa p'unchaypi llaqtankuman chayarqanku. Llaqtankutaq karqan Gabaón,
Quefira, Beerot, Kiriat-jearim.
18 Israelpa mirayninkunaqa manan paykunata maqaparqankuchu, Israelpa Diosnin Señor Diospa
sutinpi jurasqankurayku. Llapa huñunasqa runakunam kamachikuqkunapa contranpi rimapayarqaku.
19 Llapa umallikunan ichaqa llapan huñunasqa runakunata nirqanku: –Israelpa Diosnin Señor
Diospa sutinpin paykunaman jurarqaniku, kunanqa manan llamiykusunmanchu, nispa.
20 Kaytan paykunata ruwasaqku; kawsachisaqkuraq, mana phiñakuy ñuqaykuman hamunanpaq,
paykunaman jurasqaykurayku.
21 Umallikunaqa paykunata nirqanku: –Kawsachunku. ichaqa llapan huñunasqa runakunapaq k'aspi
rutuqkuna, unuta hurquqkuna kachunku. kamachikuqkuna prometesqankuman hina.
22 Josuetaq paykunata waqyaspa nirqan: –¿Imaraykun q'otuwarqanku: Qankunamanta ancha
karunchakushayku, nispa. ¿Ñoqayku ukhupi tiyashaqtiykichis?
23 Kunantaq ñakasqa kankichis, manataqmi mayqenniykichispas kacharichisqachu kankichis
Diosniypa wasinpaq kamachi kaymanta, k'aspi rutuqmanta, unu horqoymantawan.
24 Paykunan Josueta kutichirqanku: –Señorniykichiskunaman willasqa kasqanraykun, Diosniyki
Señor Dios kamachirqan kamachin Moisesta llapan hallp'ata qosunaykipaq, ñawpaqeykichismanta

llapa tiyaq runakunatapas chinkachinanpaq, chayraykun sinchita mancharikurqayku kawsayniykuta, hinaspa kayta ruwarqayku, nispa.
25 Kunantaq, makiykipi kashayku, allin chaninpaq qhawarisqaykichisman hina, ruway.
26 Chhaynatan paykunata ruwaspa Israel runakunaq makinmanta qespichirqan, mana wañuchinankupaq.
27 Chay p'unchaymi Josueqa huñunakunankupaq, Señor Diospa altarninpaqpas k'aspita rutuqkunata, unu horqoqkunatawan churarqan, kunankamapas akllasqan cheqaspi.

Josué 10
1 Jerusalén llaqtapi rey Adonisedec, Josue Ai llaqtata hap'ispa ch'usaqyachisqanta uyarispa. Imaynan Jericota reynintapas ruwarqan, chay hinallataqmi Ai llaqtatapas reynintapas ruwarqan. Gabaon llaqtapi tiyaqkuna Israelwan allipunakuspanku paykunapura kasqankumantawan.
2 Anchata mancharikurqanku Gabaón hatun llaqta kasqanrayku, reypa huknin llaqtan hina, Ai llaqtamanta aswan hatun kasqanrayku, llapa runakunapas atiyniyoq kasqankurayku.
3 Chayraykun Jerusalén rey Adonisedecqa Hebrón rey Hohamman, Jarmut rey Piramman, Laquis rey Jafiaman, Eglón rey Debirmanwan kacharqan.
4 Hamuychis, yanapaykuwaychis Gabaon llaqtata maqananchispaq, Josuewan Israel runakunawanpas thak-kaypi sayarisqanrayku.
5 Chayraykun amor runakunaq phisqa reyninkuna, Jerusalén rey, Hebrón rey, Jarmut rey, Laquis rey, Eglón rey, huñunakurqanku, hinaspan llapa soldadonkunawan kuska Gabaón llaqtaq ñawpaqenpi campamentota churakurqanku.
6 Gabaon llaqtapi runakunan Josueman kacharqanku Gilgal llaqtaman campamentoman: –Ama kamachiykikunamanta makiykita qechuychu, nispa. utqaylla asuykamuwayku, salvawayku, yanapawayku, orqokunapi tiyaq amor runakunaq llapa reyninkunan ñoqayku contra huñunasqa kashanku, nispa.
7 Chaymi Josueqa Gilgal llaqtamanta wicharqan, paywan kuska llapa maqanakuq runakunapas, llapa kallpasapa runakunapas.
8 Señor Diostaq Josueta nirqan: –Ama paykunata manchakuychu, makiykimanmi paykunata entregaykuni. manan huk runapas ñawpaqeykipi sayanqachu.
9 Hinaqtinmi Josueqa qonqaylla paykunaman hamuspa Gilgal llaqtamanta tutantin rirqan.
10 Señor Diosmi Israel runakunata ch'aqwachirqan, Gabaón llaqtapitaq sinchita wañuchirqan, Bet-horón llaqtaman wichaq ñannintataq qatiykacharqan, Azeca llaqtakama, Maqueda llaqtakamawan.
11 Israelmanta ayqekuspa Bet-horón llaqtaman uraykamushaqtinkun Señor Diosqa hanaq pachamanta Azeca llaqtaman hatun rumikunata urmachispa wañurqanku, Israel runakunaq espadawan wañuchisqankumantaqa aswan askharaqmi rumiwan wañurqanku.
12 Hinaqtinmi Josueqa Señor Diosta rimapayarqan amor runakunata Israelpa mirayninkunaman entregasqan p'unchaypi, hinaspan Israelpa ñawpaqenpi nirqan: Inti, Gabaonpi sayaykuy. Qantaq, Killa, Ajalon wayq'opi.
13 Intipas sayasharqan, killapas sayasharqan, awqankumanta runakuna vengakunankama. ¿Manachu kay qelqaqa Jaserpa qelqanpi qelqasqa kashan? Chaymi intiqa hanaq pacha chawpipi sayarispa, yaqa huk p'unchaw hunt'ata mana usqaylla chinkaykurqanchu.
14 Chay p'unchaypas manan chay p'unchaypas karqanchu, chay p'unchaypas, Señor Diosqa runaq rimasqanta uyarirqan.
15 Hinan Josueqa llapa Israel runakunawan kuska Gilgal llaqtaman kutipurqanku.
16 Chay phisqa reykunan ichaqa ayqekuspanku Maqueda llaqtapi huk machaypi pakakurqanku.
17 Hinan Josueman willaranku: —Maqueda llaqtapi huk machaypi pakasqa phisqa reykunata tarirunku, nispa.
18 Hinan Josueqa nirqan: –Machaypa simin pataman hatun rumikunata t'oqyachiychis, hinaspa runakunata waqaychanankupaq churaychis.

19 Ama qhepakuychischu, aswanpas awqaykichista qatiychis, qhepankutataq maqaychis. Ama llaqtankuman haykunankupaq saqeychu, Diosniykichis Señor Diosmi paykunata makiykichisman entregarqan, nispa.
20 Josuepas Israelpa mirayninkunapiwan sinchita wañuchisqanku qhepamanmi, puchuq runakunaqa cercoyoq llaqtakunaman haykurqanku.
21 Llapan runakunataq thak-kaypi Josueman kutipurqanku, manan pipas Israelpa mirayninpa contranpi qallunta kuyurichirqanchu.
22 Hinaqtinmi Josueqa nirqan: –Machaypa siminta kichaspa chay phisqa reykunata machaymanta horqomuway, nispa.
23 Chayta ruwaspataq, machaymanta chay phisqa reykunata payman pusamurqanku, Jerusalén rey, Hebrón rey, Jarmut rey, Laquis rey, Eglón rey ima.
24 Chay reykunata Josueman pusamuqtinkun Josueqa llapa Israel runakunata waqyaspa paywan riq awqaqkunaq umallinkunata nirqan: –Asuykamuychis, kay reykunaq kunkanman chakiykichista churaychis, nispa. Hinan asuykuspanku, kunkankuman chakinkuta churaranku.
25 Hinan Josueqa paykunata nirqan: –Ama manchakuychischu, amataq mancharikuychischu, kallpasapa kaychis, allin kallpayoq kaychis.
26 Chay qhepamanmi Josueqa paykunata maqaspa wañuchirqan, hinaspan phisqa sach'akunaman warkurqan.
27 Inti haykumuqtinmi Josue kamachirqan, sach'akunamanta uraykachispa pakasqa machayman wikch'uykurqanku, hatun rumikunatataq machaypa siminpi churarqanku, chay rumikunaqa kunankamapas qhepan.
28 Chay p'unchaymi Josueqa Maqueda llaqtata hap'ispa espadawan wañuchirqan, reytataq llapanta wañuchirqan. manataqmi pitapas saqerparirqachu, hinaptinmi Maqueda reytapas ruwarqa Jericó reytapas.
29 Hinan Josueqa Maqueda llaqtamanta llapa Israel runakunawan kuska Libna llaqtaman rirqanku, hinaspan Libna llaqtawan maqanakurqanku.
30 Señor Diostaq Israelpa makinman qoykurqan. Hinan espadawan wañuchirqan, chaypi kaq llapa almakunatapas. mana pitapas chaypi qhepananpaq saqerqanchu; Aswanpas Jerico llaqtapi reypa ruwasqanman hinan reyta ruwarqan.
31 Josuétaq llapa Israel runakunawan Libna llaqtamanta Laquis llaqtaman rirqanku, chaypitaq campamentota churarqanku, hinaspan maqanakurqanku.
32 Señor Diosmi Laquis llaqtata Israelpa makinman entregarqan, iskay kaq p'unchaypitaq Israel runakunata hap'ispa espadawan wañuchirqan, chaypi kaq llapa runakunatapas, Libna llaqtata tukuy ima ruwasqanman hina.
33 Gezer rey Horamtaq Laquista yanapananpaq wicharqan. Josuetaq paytapas llaqtantawan wañuchirqan, mana pipas puchunankama.
34 Laquis llaqtamantan Josueqa Eglón llaqtaman rirqan, llapa Israel runakunawan kuska. Hinan campamentota churarqanku, hinaspan maqanakurqanku.
35 Chay p'unchaytaq hap'ispa espadawan wañuchirqanku, chaypi kaq llapa almakunatapas chay p'unchaymi ch'usaqyachirqan, Laquisman tukuy ima ruwasqanman hina.
36 Josuétaq Eglón llaqtamanta llapa Israel runakunawan kuska Hebrón llaqtaman rirqanku. Chaywantaq maqanakurqanku.
37 Chayta hap'ispataq espadawan wañuchirqanku, reytapas, llapa llaqtankunatapas, chaypi kaq llapa runakunatapas. Eglonta tukuy ima ruwasqanman hinaqa manan pitapas puchuqta saqerqanchu. Aswanpas chay llaqtata, chaypi kaq llapa almakunatapas ch'usaqyachirqan.
38 Hinan Josué llapa Israel runakunawan Debir llaqtaman kutipurqanku. chaywantaq maqanakurqan.
39 Hinaqtinmi Jesusqa chay llaqtata, reytapas, llapa llaqtankunatapas hap'ikapurqan. Paykunatataq espadawan wañuchirqanku, chaypi kaq llapa almakunatataq llapanta wañuchirqanku; manataqmi

pitapas puchuqta saqerparirqachu, imaynam Hebrón llaqtata ruwarqa, chaynam Debir llaqtatawan reytapas ruwarqa. Imaynan Libna llaqtatapas reynintapas ruwarqan hinata.
40 Chaymi Josueqa llapa orqokunata, uray ladota, wayq'okunata, pukyukunata, llapa reyninkunatapas wañuchirqan, manataqmi pitapas puchuqta saqerqanchu, aswanpas llapan samaqkunatan wañuchirqan, Israelpa Diosnin Señor Diospa kamachisqanman hina.
41 Josueqa Cadesbarnea llaqtamanta Gaza llaqtakama, Gosen suyuntin Gabaón llaqtakama paykunata wañuchirqan.
42 Israelpa Diosnin Tayta Dios Israelpaq maqanakusqanraykum Josueqa huk kutillapi hapirurqa.
43 Hinan Josueqa llapa Israel runakunawan kuska Gilgal llaqtaman kutipurqanku.

Mana judío runakunaq tiempon

Hinaspan espadawan urmaykunqaku, hinaspan llapa suyukunaman preso apasqa kanqaku, Jerusalén llaqtataq mana judío runakunaq sarusqan kanqa, mana judío runakunaq tiempon hunt'akunankama. Lucas 21:24

"Mana judío runakunaq tiempon" nisqa Bibliaq profecía nisqanmi Lucas 21:24 textopi. Willanmi huk historiamanta, chay tiempopin mana judío (gentil) nacionkuna Jerusalén llaqtata politicapi kamachikurqanku, pachantinpi ruwaykunatapas. Yachaysapa runakunaqa yaqa llapankum creenku kay tiempoqa qallarirqa 586 watapi manaraq Cristo hamuchkaptin Babilonia nacionman apasqa kasqankuwan, Cristo kutimunankamam.

Conceptomanta Elementos Clave: 1.1.

Profeciapi paqarimuynin: Chay rimaytaqa Jesusmi aswan reqsisqa Olivomanta Discurso nisqapi utilizarqan, chaypin willarqan Jerusalén llaqtata "mana judío runakunaq sarusqan kananmanta, mana judío runakunaq tiempon hunt'akunankama".

Danielpa Rikuyninkuna: Chay yuyayqa anchatan watasqa kashan Daniel 2 textopi profeciakunawan, chaypin willakun mana judío runakunaq pachantinpi kamachikuyninkunata (Babiloniamanta qallarispa) qhepaman Diospa wiñay qhapaq suyunpa rantinpi.

Bibliamanta yachaqkuna, escatólogos nisqakunapas sapa kutim "mana judío runakunapa pachankunata" rakinku achka teología nisqa yuyaykunaman:

Dominio Político: Jerusalén llaqtaqa huk nacionkunaq kamachisqan kasqanmantan, chaymi Babilonia runakunamanta, Roma runakunamantawan qhepaman hamuq imperiokunakama tukuy tiempopi.

Iglesia Edad: Chay tiempopin evangelio willakuyqa astawanqa mana judío nacionkunaman mast’arikurqan.

"Tiempos" vs. "Hunt'asqa kay": Wakin teólogos nisqakunan t'aqanku "gentilkunaq tiemponkunata" (político kamachikuypa aychapi tiempo linean) hinallataq "gentilkunaq hunt'asqa kaynin" (Romanos 11:25 nisqapi rimasqa, chaymi riman mana judío iñiqkunaq hunt'asqa espiritual huñunakuyninmanta Diospa qespikuy planninman).

Mana judío runakunaq hunt'asqa kaynin

Wawqe-panaykuna, manan munanichu kay pakasqa yachaymanta mana yachanaykichista, ama hatunchakusqaykichispi yachaysapa kanaykichispaq. chay ñawsa kaymi huk chikanpi Israelman pasarqan, mana judío runakunaq hunt'asqa kaynin haykunankama, chhaynapin llapa Israel qespichisqa kanqa: Qelqaq nisqan hina: Sionmantan lloqsimunqa Qespichiq, hinaspan Jacobmanta mana Dios sonqo kayta saqenqa: Romanos 11:25-26

"Hunt'asqa mana judío runakunaq" nisqaqa huk profecía hamut'aymi, Bibliaq Versión King James nisqapi tarikun, aswantaqa Romanos 11:25 nisqapi. Chayqa rimashan mana judío runakunaman astawanqa Evangelio willakusqan tiempomantan. Kay tiempon tukukunqa, Diospa churasqan askha mana judío runakuna Cristopi iñiqtinku, Diosta saqespa profecía yuyayninta Israelpa qespikuyninman kutichinanpaq.

Conceptomanta Elementos Clave: 1.1.

Ñawpaq Qelqa: Romanos 11:25 textopin Apóstol Pablo huk "misterio" iglesiaman willan: "Israelman ñawsayayqa huk chikanpin pasarqan, mana judío runakunaq hunt'asqa kaynin haykunankama". Kayqa niyta munan Israelpa espiritualpi huk ratulla rumiyayninqa huk propósitopaqmi, chaymi punkuta kicharin mana judío runakunapaq (mana judío kay pachapaq) qespikuyta chaskinankupaq, Diospa ayllunmanta kanankupaqpas.

Griego Saphi: Kay contextopi "hunt'asqa" simiqa griego simimanta pleroma nisqamanta t'ikrakun, chaymi hunt'asqa yupayta, hunt'asqata, askha kaynintapas rikuchin. Aswantaqa riman mana judío runakunaq hunt'asqa, hunt'asqa cosechasqankumantan, chaykunatan Diosqa kay kunan iglesia tiempopi qespichiyta munan.

"Mana judío runakunaq pachankunawan" t'inkisqa:
Kay yuyayqa Lucas 21:24 textowanmi tupan, chaypin Jesusqa riman "mana judío runakunaq tiemponmanta" —huk unay tiempopin reqsichikun mana judío runakuna Jerusalén llaqtata judío runakunatapas kamachikusqankuwan. "Mana judío runakunaq hunt'asqa kayninmi" kay pachaq tukukuyninta rikuchin, chay qhepamanmi Israelpa ñawsa kaynin chinkachisqa kanqa, chhaynapi "llapa Israel runakuna qespichisqa kanankupaq" Romanos 11:26 nisqanman hina.

Mateo 24

1 Hinaqtinmi Jesusqa Dios yupaychana wasimanta lloqsispa ripurqan, discipulonkunan payman hamurqanku yupaychana wasiq wasikunata qhawachinankupaq.
2 Jesustaq paykunata nirqan: –¿Manachu tukuy kaykunata rikunkichis? Cheqaqtapunin niykichis, kaypiqa manan huk rumi huk rumi patapi puchunqachu, manataqmi urmachisqachu kanqa, nispa.
3 Olivos orqo patapi tiyashaqtintaq discipulonkuna sapallanku Jesusman asuykuspanku tapuranku: —Niwaychis, ¿hayk'aqmi kaykunaqa kanqa? ¿Ima señaltaq kanqa hamusqaykimanta, kay pachaq tukukuyninmantawan?
4 Hinan Jesusqa paykunata nirqan: –Cuidakuychis ama pipas engañasunaykichispaq, nispa.
5 Askha runakunan sutiypi hamunqaku: Ñoqan Cristo kani, nispa. askha runakunatan q'otunqa.
6 Uyarinkichismi awqanakuykunamanta, awqanakuymanta rimaykunamantapas, ama mancharikuychischu, tukuy chaykunaqa hunt'akunanmi, ichaqa manaraqmi tukukuyqa kanchu.

7 Huk nacionmi huk nacion contra hatarinqa, reinopas huk reino contran hatarinqa, imaymana cheqaskunapin yarqay, onqoykuna, terremotokuna ima kanqa.
8 Llapallan chaykunaqa llakikuypa qallariyninmi.
9 Hinaspan ñak'arichisunkichis, wañuchisunkichistaqmi, sutiyrayku llapa suyukunaq cheqnisqan kankichis.
10 Hinaqtinmi askha runakuna phiñasqa kanqaku, traicionanakuspataq cheqninakunqaku.
11 Askha llulla profetakunan hatarinqaku, askha runakunatan q'otunqaku.
12 Mana allin ruwaykuna askhayasqanraykun askha runakunaq munakuyninqa chiriyapunqa.
13 Pipas tukukuykama aguantaqqa, qespichisqan kanqa.
14 Kay qhapaq suyumanta allin willakuymi llapan teqsimuyuntinpi willasqa kanqa, llapan suyukunaman testigo kananpaq; Hinan p'uchukay chayamunqa.
15 Chay hinaqa, Diosmanta willakuq Danielpa rimasqan ch'usaq millay millay millay ch'uya cheqaspi sayashaqta rikuspaykichis.
16 Judea suyupi kaqkuna orqokunaman ayqekuchunku.
17 Wasi patapi kaq runaqa ama uraykamuchunchu wasimanta imatapas horqomunanpaq.
18 Chakrapi kaqpas ama kutimuchun p'achanta apananpaq.
19 Ay, chay p'unchaykunapi wiksayoq wawakunamanta, ñuñuqkunamantawan!
20 Mañakuychis ama chiri tiempopichu nitaq samana p'unchaypipas ayqekunaykichispaq.
21 Chaypachan hatun ñak'ariy kanqa, kay pachaq qallariyninmantapacha kunankamapas manan hayk'aqpas karqanchu.
22 Manachus chay p'unchaykuna pisiyapunman chayqa, manan ima runapas qespichisqachu kanman, ajllasqa runakunaraykun ichaqa chay p'unchaykuna pisiyapunqa.
23 Pipas nisunkichisman: "Qhawariychis, kaypi Cristo otaq chaypi kashan", nispa. ama creeychu.
24 Llulla Cristokuna, llulla profetakuna ima hatarinqaku, hatun milagrokunata, musphana ruwaykunatawan ruwanqaku. Chhaynapin, atikuqtinqa, kikin akllasqakunata q'otunqaku.
25 Qhawariy, ñawpaqtaraqmi willarqaykichis.
26 Chhaynaqa, sichus paykuna nisunkichis: "Qhawariychis, ch'inneqpin kashan", nispa. ama lloqsiychischu, payqa pakasqa cuartokunapin kashan. ama creeychu.
27 Imaynan inti lloqsimuy ladomanta llipya lloqsimuspa inti haykuy ladokama k'ancharin hinata. Chay hinallataqmi kanqa Runaq Churinpa hamuyninpas.
28 Maypichus aya kashan chayqa, chaypin atoqkuna huñusqa kanqaku.
29 Chay p'unchaykuna ñak'ariy qhepallamanmi inti tutayapunqa, killapas manan k'ancharinqachu, ch'askakunapas hanaq pachamantan urmaykunqaku, hanaq pachaq atiyninkunapas chhaphchisqan kanqa.
30 Hinan hanaq pachapi Runaq Churinpa señalnin rikhurimunqa, chaypachan kay pachapi llapa ayllukuna waqanqaku, hinaspan rikunqaku Runaq Churinta hanaq pacha phuyukunapi atiywan hatun k'anchariywan hamushaqta.
31 Hinaqtinmi angelninkunata kachamunqa trompeta qapariq, hinan tawa wayramanta akllasqankunata huñunqaku, hanaq pachaq huk k'uchunmanta huk k'uchukama.
32 Higos sach'amanta huk rikch'anachiyta yachaychis. K'allmanpas llamp'ullaraq kashaspa, raphikunata ruruqtinqa, yachankichismi chiri tiempo qayllaykamusqanta.
33 Saynallataqmi qankunapas tukuy kaykunata rikuspaykichisqa, punkukunapipas qayllallapiña kashasqanta yachaychis.
34 Cheqaqtapunin niykichis, kay miraykunaqa manan tukukunqachu tukuy chaykuna hunt'akunankama.
35 Hanaq pachapas kay pachapas tukukunqan, rimasqaymi ichaqa mana tukukunqachu.
36 Ichaqa manan pipas chay p'unchaymanta, horamantapas yachanchu, nitaq hanaq pacha angelkunapas, aswanpas Yayallanmi.
37 Noepa p'unchayninkunapi hinan Runaq Churinpa hamusqanpas kanqa.

38 Imaynan millp'uq ñawpaqen p'unchaykunapipas mikhurqanku, ukyarqanku, casarakuspa casarakurqanku, Noe arcaman haykusqan p'unchaykama.
39 Manataqmi yacharqanchu unu hunt'aykumuspa llapankuta apanankama. Chay hinallataqmi kanqa Runaq Churinpa hamuyninpas.
40 Chaymantataq iskay chakrapi kanqaku. hukninmi apasqa kanqa, hukninñataqmi saqisqa kanqa.
41 Iskay warmikuna molinopi muyuchinqaku. hukninmi apasqa kanqa, hukninñataqmi saqisqa kanqa.
42 Chay hinaqa, makilla kaychis, manan yachankichischu ima horatachus Señorniykichis hamunanta.
43 Ichaqa kayta yachay, wasiyoq runa yachanman karqan ima horapichus suwa hamunanta chayqa, qhawashanman karqan, manataqmi wasinta p'akinanta saqenmanchu karqan, nispa.
44 Chayrayku, qankunapas listolla kaychis, mana yuyasqaykichis horapin Runaq Churin hamunqa.
45 Chhaynaqa, ¿pitaq hunt'aq yachayniyoq kamachi, payta patronnin wasinpi kamachikuqta churan, tiempollanpi mikhunata qonanpaq?
46 Kusisamiyoqmi chay kamachi, patronnin hamuspa chay hinata ruwashaqta tariq.
47 Cheqaqtapunin niykichis, paytan llapa kaqninkunata kamachinanpaq churanqa, nispa.
48 Ichaqa chay millay kamachi runa sonqonpi ninman: "Señorniyqa tardashanmi hamunanta", nispa.
49 Hinan kamachimasinkunata maqayta qallarinqa, machasqakunawantaq mikhuspa ukyayta qallarinqa.
50 Chay kamachipa patronninmi hamunqa mana suyakusqan p'unchaypi, mana musyakusqan horapi.
51 Payta t'aqaspa iskay uya runakunawan kuska rakinanta churanqa.

Marcos 13

1 Dios yupaychana wasimanta lloqsishaqtintaq, huknin discipulon payta nirqan: –Yachachikuq, qhawariy ima rumikuna, ima wasikunapas kaypi kashan!
2 Hinaqtinmi Jesusqa payta nirqan: –¿Qhawankichu kay hatun wasikunata? manataqmi huk rumipas huk rumipa hawanpiqa puchunqachu, mana wischusqaqa, nispa.
3 Dios yupaychana wasiq chimpanpi Olivos orqo patapi tiyashaqtinmi Pedro, Santiago, Juan, Andreswan sapallanku payta tapurqanku.
4 Willawayku, ¿hayk'aqtaq chaykuna kanqa? ¿Ima señaltaq kanqa tukuy chaykuna hunt'akuqtin?
5 Hinaqtinmi Jesusqa paykunata niran: —Allinta cuidakuychis, ama pipas q'otuchisunkichismanchu.
6 Askha runakunan sutiypi hamunqaku: Ñoqan Cristo kani, nispa. askha runakunatan q'otunqa.
7 Guerrakunamanta, guerramanta rimaykunata uyarispaykichisqa, ama mancharikuychischu. ichaqa manaraqmi tukukuyqa chayamunqachu.
8 Huk nacionmi huk nacion contra hatarinqa, reinopas huk reino contran hatarinqa, imaymana cheqaskunapin terremotokuna kanqa, yarqaykunapas sasachakuykunapas kanqa.
9 Aswanpas qankuna kikiykichista cuidakuychis, paykunan conferenciakunaman entregasunkichis. Sinagogakunapitaq maqasqa kankichis, ñoqarayku kamachikuqkunaq reykunaq ñawpaqenman apasqa kankichis, paykuna contra testigo kananpaq.
10 Ñawpaqtaqa llapa suyukunamanmi allin willakuykunata willanan.
11 Ichaqa pusamusuqtiykichis, entregasuqtiykichisqa, ama piensaychischu imatachus rimanaykichistapas, amataq yuyaykunkichischu, aswanpas imachus chay horapi qosqasuykichistaqa rimankichis, manan qankunachu rimankichis, aswanpas Santo Espiritullan.
12 Wawqenmi wawqenta wañuyman traicionanqa, taytantaq churinta. Hinan wawakunaqa tayta-mamankuq contranpi sayarispa wañuchinqaku, nispa.
13 Sutiyrayku llapa runakunaq cheqnisqan kankichis, pipas tukukuykama aguantaqqa qespichisqan kanqa.
14 Profeta Danielpa rimasqan ch'usaq millay millay millay millay millay millay millay millaytapas rikunkichis chayqa, (leeq runaqa entiendechun), Judea provinciapi kaqkuna orqokunaman ayqekuchun.

15 Wasi patapi kaqqa ama wasinman uraykamuchunchu, amataq wasinman imatapas horqomunanpaq haykuchunchu.
16 Chakrapi kashaqqa ama kutirichun p'achanta hoqarinanpaq.
17 ¡Ay, chay p'unchaykunapi wiksayoq wawakunamanta, ñuñuqkunamantawan!
18 Mañakuychis ama chiri tiempopi ayqekunaykichispaq.
19 Chay p'unchaykunapin ñak'ariyqa kanqa, Diospa kamasqan qallariymantapacha kunankamapas manan karqanchu.
20 Manachus Señor Diosqa chay p'unchaykunata pisiyachinman karqan chayqa, manan mayqen runapas qespichisqachu kanman, aswanpas akllasqankunaraykun p'unchaykunata pisiyachirqan.
21 Pipas nisunkichisman: Kaypin Cristo kashan, nispa. otaq, qhaway, chaypi kashan; ama payta iñiychu.
22 Llulla Cristokuna, llulla profetakunapas hatarispankun milagrokunata, milagrokunatawan ruwanqaku, atikuqtinqa akllasqakunatapas q'otunankupaq.
23 Qankuna ichaqa cuidakuychis, tukuy imaymanatan willarqaykichis.
24 Chay p'unchaykunapin ichaqa, chay ñak'ariy qhepata, inti tutayapunqa, killapas manaña k'ancharinqachu.
25 Hanaq pacha ch'askakuna urmaykunqaku, hanaq pachapi kaq atiykunapas chhaphchisqan kanqa.
26 Hinaspan rikunqaku Runaq Churinta phuyu ukhupi hamushaqta, hatun atiywan, k'anchariywan ima.
27 Chaymantataq angelninkunata kachamunqa, tawa wayramanta akllasqankunata huñunqa, kay pachaq k'uchunmanta hanaq pachaq k'uchunkama.
28 Higos sach'amanta huk rikch'anachiyta yachaychis. K'allmanpas llamp'ullaraq kashaqtin, raphikunataraq lloqsimuqtinqa, yachankichismi chiri tiempo qayllaykamusqanta.
29 Saynallataqmi qankunapas chaykuna pasakusqanta rikuspa, punkukunapipas asuykamusqanta yachaychis.
30 Cheqaqtapunin niykichis, kay miraykunaqa manan pasanqachu, llapan kay imaymanakuna hunt'akunankama.
31 Hanaq pachapas kay pachapas tukukunqan, rimasqaymi ichaqa mana tukukunqachu.
32 Ichaqa manan pipas chay p'unchaymanta, chay horamantapas reqsinchu, nitaq hanaq pachapi kaq angelkunapas, nitaq Churipas, aswanpas Yayallan.
33 Cuidakuychis, rikch'ariychis, mañakuychis, manan yachankichischu hayk'aq tiempo chayamunanta.
34 Runaq Churinqa karuta puriq runa hinan, wasinmanta lloqsispa kamachinkunaman, sapankaman llank'ananmanpas atiyta qorqan, punku qhawaqtapas kamachirqan qhawananpaq.
35 Chay hinaqa, rikch'ariychis, manan yachankichischu wasiyoq hayk'aq hamunanta, ch'isiyaq, chawpi tuta, wallpa waqay, tutamanta.
36 Mana qonqaylla hamuspa puñushaqta tarisunkichisman.
37 Qankunaman nisqaytataq llapanman niykichis: ¡Qhawariychis, nispa.

Lucas 21

1 Hinaqtinmi Jesusqa qhawarispa qhapaq runakunata rikuran qollqenkuta qolqe waqaychana wasiman wikch'uykushaqta.
2 Hinaqtinmi Jesusqa rikurqan huk wakcha viuda warmita, iskay qolqeta chayman wikch'uykushaqta.
3 Paytaq nirqan: –Cheqaqtapunin niykichis, kay wakcha viudaqa llapankumantapas aswan askhatan wikch'uykusqa.
4 Llapallanmi Diospa ofrendankunaman askha qollqenkumanta wikch'uykurqanku, paymi ichaqa wakcha kashaspa tukuy kausayninta wikch'uykurqan.

5 Hinaqtinmi wakin runakuna Dios yupaychana wasimanta rimashaqtinku, sumaq rumikunawan, regalokunawan ima sumaqchasqa kasqanta niran.
6 Kay rikusqaykichiskunamantaqa, p'unchaykunan hamunqa, chay p'unchaykunapiqa manan huk rumipas huk rumipas puchunqachu, manataqmi urmachisqachu kanqa.
7 Paykunataq tapurqanku: –Yachachikuq, ¿hayk'aqtaq kaykunaqa kanqa? ¿Ima señaltaq kanqa chaykuna hunt'akuqtin?
8 Paytaq nirqan: –Cuidakuychis ama engañasqa kanaykichispaq, askha runakunan sutiypi hamunqaku: Ñoqan Cristo kani, nispa. Tiempoqa qayllaykamushanmi, ama paykunaq qhepanta riychischu, nispa.
9 Ichaqa awqanakuykunamanta, ch'aqwaykunamantawan uyarispaykichisqa, ama mancharikuychischu. ichaqa manan pisi-pisimantachu tukukuyqa.
10 Hinaqtinmi Jesusqa paykunata nirqan: –Huk nacionmi huk nacion contra hatarinqa, reinotaq huk reino contra.
11 Hatun pacha chhaphchiykunan kanqa imaymana cheqaskunapi, yarqaykunapas, onqoykunapas. Manchakuypaq rikuykuna, hatun señalkunapas hanaq pachamantan kanqa.
12 Ichaqa manaraq tukuy chaykuna kashaqtinmi, makinkuta churasunkichis, qatiykachasunkichis, sinagogakunaman, carcelkunamanpas entregasunkichis, sutiyrayku reykunaman, kamachikuqkunamanpas apasunkichis.
13 Chaymi qankunaman kutirimunqa testigo kananpaq.
14 Chhaynaqa, sonqoykichispi allinta yuyaykuychis, amapuni imatachus kutichinaykichista yuyaykunaykichispaq.
15 Qankunamanmi qosqayki simita, yachaytapas, manataqmi llapa awqaykichispas hark'akuyta atinqakuchu, nitaq hark'akuytapas atinqakuchu.
16 Tayta-mamaykichispas, wawqeykichispas, aylluykichispas, amigoykichispas traicionasunkichis. Hinaspan wakinniykichista wañuchinqaku, nispa.
17 Llapa runakunaq cheqnisqan kankichis sutiyrayku.
18 Ichaqa manan huk chukchaykichispas chinkanqachu.
19 Pacienciakuspaykichismi almaykichista hap'ikapunkichis.
20 Jerusalén llaqtata ejercitokunawan muyurisqata rikuspaykichisqa, yachaychis ch'usaqyachisqa kashasqanta.
21 Judea suyupi tiyaqkuna orqokunaman ayqechunku. Chay chawpipi kaqkunapas lloqsichunku. Chay llaqtakunapi kaqkunapas ama haykuchunku.
22 Kay p'unchaykunan kanqa vengakuy p'unchaykuna, Diospa Simin Qelqapi tukuy ima hunt'akunanpaq.
23 ¡Ay chay p'unchawkunapi wiksayuq wawakunamanta, ñuñuqkunamantawan! Kay hallp'api hatun llakikuy, phiñakuywantaq kay runakuna patapi kanqa.
24 Paykunan espadawan urmaykunqaku, hinaspan llapa suyukunaman preso apasqa kanqaku, Jerusalén llaqtataq mana judío runakunaq sarusqan kanqa, mana judío runakunaq tiempon hunt'akunankama.
25 Intipipas, killapipas, ch'askakunapipas señalkunan kanqa. Kay hallp'a patapitaq nacionkunaq ñak'ariyninku, ch'aqwaywan; lamar qochapas, olakunapas qapariq;
26 Runakunaq sonqonkuqa manchachikuspa, kay pachapi hamuqkunata qhawaspa, hanaq pachaq atiyninkuna chhaphchisqa kanqaku.
27 Hinaqtinmi rikunqaku Runaq Churinta puyupi hamushaqta atiyniyoq hatun k'anchariywan.
28 Chaykuna pasayta qallariqtintaq, qhawariychis, hinaspa umaykichista hoqariychis. Kacharichiyniykichismi qayllaykamushan.
29 Hinaqtinmi Jesusqa huk rikch'anachiyta paykunaman rimarirqan. Qhawariy higos sach'ata, llapan sach'akunatapas.

30 Kunan phawariqtinkutaq, qankuna kikiykichismanta yachankichis chiri tiempo qayllaykamusqanta.
31 Chay hinallataqmi qankunapas chaykuna pasashaqta rikuspa yachankichis Diospa qhapaqsuyunqa qayllaykamusqanta.
32 Cheqaqtapunin niykichis, kay miraykunaqa manan tukunqachu, llapan hunt'akunankama.
33 Hanaq pachapas kay pachapas tukukunqan, rimasqaymi ichaqa mana tukukunqachu.
34 Qankuna kikiykichista cuidakuychis, paqtan sonqoykichispi llumpay q'otusqa kachun, machaywan, kay kawsaymanta llakikuykunawan ima, mana reparakuspalla chay p'unchay chayamusunkichisman.
35 Llapallan kay pachapi tiyaq runakunamanmi toqlla hina chayamunqa.
36 Chay hinaqa, rikch'ariychis, sapa kutitaq mañakuychis, tukuy chaykuna pasananmanta ayqenaykichispaq, hinallataq Runaq Churinpa ñawpaqenpi sayanaykichispaq.
37 P'unchaypitaq Dios yupaychana wasipi yachachisharqan. Tutamanta lloqsispataq Olivos orqopi tiyaq.
38 Llapa runakunan tutamantan templopi Jesusman hamurqanku uyarinankupaq.

Pentateuco nisqa

Señor Diosmi Abramta nirqan: –Ripuy llaqtaykimanta, aylluykimanta, taytaykiq wasinmantawan, rikuchisqayki hallp'aman, qanmantan hatun suyuta ruwasaq, saminchasqayki, sutiykitapas hatunyachisqayki, nispa. Saminchasqataqmi kanki: Saminchasqaykikunatapas, ñakaqniykitapas ñakasaqmi, kay pachapi llapa ayllukunapas qanpin saminchasqa kanqaku, nispa. Génesis 12:1-3

Chay p'unchayllapitaqmi Señor Diosqa Abramwan rimanakurqan: –Mirayniykimanmi kay hallp'ata qorqani, Egipto mayumanta hatun mayu Éufrates mayukama: Kenit runakunata, Kenez runakunata, Cadmon runakunata, Het runakunata, Ferez runakunata, Refaim runakunata, Amor runakunata, Canaán runakunata, Girageta runakunata, Girageta runakunata, Girageta runakunata, Girageta runakunata, Giragés runakunata, Girageta runakunata, Canaán runakunatawan Jebuseo runakuna. Génesis 15:18-21 textopi

Qanmanpas, qhepaykipi kaq mirayniykikunamanpas, Canaán suyuntin hallp'ata, wiñaypaq hallp'ata qosqayki. Paykunapa Diosninmi kasaq, nispa. Génesis 17:8 textopi

Hinan Diosqa Moisesta nirqan: –Ñoqan Señor Diosqa kani, hinan Abrahamman, Isaacman, Jacobmanpas tukuy atiyniyoq Diospa sutinpi rikhurimurqani, ichaqa JEHOVÁ sutiywanmi mana reqsiwarankuchu, nispa. Paykunawanpas rimanakuyniyta takyachirqani, Canaán hallp'ata paykunaman qonaypaq, chay hallp'ata, chay hallp'api purisqanku hallp'ata, maypichus wak llaqtayoq karqanku. Éxodo 6:2-4
Ñoqan kani Señor Diosniykichis, Egipto suyumanta horqomuqniykichis, Canaán suyuta qonaypaq, Diosniykichis kanaypaqwan. Levítico 25:38 textopi

Kutirispa puriychis, hinaspa riychis Amor runakunaq orqonman, chaypa qayllanpi kaq llapa pampakunaman, orqokunaman, wayq'okunaman, uray ladoman, lamar-qocha pataman, Canaán runakunaq hallp'anman, Líbanoman, hatun mayuman, Eufrates mayuman. Qhawariychis, kay hallp'ata ñawpaqeykichispi churani, haykuychis, Señor Diospa ñawpaq taytaykichisman, Abrahamman, Isaacman, Jacobmanwan prometesqan hallp'ata hap'ikapuychis, paykunaman qhepa miraykunamanpas qonaypaq, nispa. Deuteronomio 1:7-8 textopi

Tukuy kay kamachisqay kamachikuykunata allinta hunt'ankichis chayqa, Diosniykichis Señor Diosta munakunaykichispaq, tukuy ñanninkunapi purinaykichispaq, payman k'askanakunaykichispaqpas, nispa. Hinan Señor Diosqa ñawpaqeykichismanta llapa suyukunata qarqonqa, qankunamanta aswan hatun atiyniyoq suyukunata hap'ikapunkichis. Llapa chakiykikuna sarusqaykiqa qanpa kanqa, ch'inneqmanta, Líbano mayumanta, mayumanta, Éufrates mayumanta, lamar-qocha patakama. Manan pipas ñawpaqeykichispi sayayta atinqachu, Diosniykichis Señor Diosmi manchachisunkichis manchachikuyniykichista llapa sarunaykichis hallp'aman, nisqanman hina. Deuteronomio 11:22-25 textopi

Kay Abarim orqoman wichariy, Nebo orqoman, Moab hallp'api Jerico chimpapi. hinaspa qhawariychis Canaán hallp'ata, chaytan Israelpa mirayninkunaman qoni hap'ikapunankupaq: Deuteronomio 32:49

Willarina

Señor Diospa kamachin Moisespa wañupusqan qhepamanmi Señor Diosqa Moisespa kamachin Nunpa churin Josueta nirqan: Kamachisqay Moisesqa wañupunñan, nispa. kunanqa hatariy, Jordán mayuta chimpay, qanpas llapan kay runakunapas, Israelpa mirayninkunaman paykunaman qosqay hallp'aman. Moisesman nisqayman hina, sapa chakiykiq sarusqan cheqaskunatan qoykichis, nispa. Ch'inneqmanta kay Líbanomanta hatun mayukama, Éufrates mayukama, Het runakunaq hallp'ankama, hatun lamar qochakama inti chinkaykuy ladoman. Kawsayniykipiqa manan pipas ñawpaqeykipi sayayta atinqachu, imaynan ñoqapas Moiseswan kasharqani, chay hinallataqmi qanwan kasaq. Kallpachakuy, allin kallpayoq kay, kay llaqtamanmi rakinakunki ñawpaq taytankuman qonaypaq prometesqay hallp'ata, nispa. Josué 1:1-6

Canaán suyupi Israelpa mirayninkunaqa, sacerdote Eleazar, Nunpa churin Josuepiwan, Israelpa ayllunpa umallinkunapiwanmi rakinakurqaku. Josué 14:1

Davidqa Zoba llaqtapi rey Rehobpa churin Hadadezertapas wañuchirqanmi, payqa Éufrates mayuman linderonta kutichipunanpaq risharqan. 2 Samuel 8:3

Abrahanwan rimanakusqanmanta, Isaacman jurasqanmantawan. Chaytataqmi Jacobmanpas kamachikuy simita hina takyachirqan, Israelmanpas wiñaypaq rimanakuy kananpaq: “Qanmanmi qosqayki Canaán hallp’ata, herenciaykichista qosqayki”, nispa. Pisillaña kashaqtiykichis, pisillaña, wak llaqtayoqña kashaqtiykichispas. 1 Crónicas 16:16-19

Davidtaq Zoba llaqtapi rey Hadarezerta Hamat llaqtakama wañuchirqan, Éufrates mayu patapi kamachiyninta takyachinanpaq rishaqtin. 1 Crónicas 18:3

Harawi

Kusisamiyoqmi Señor Diospa Diosnin nacionqa. Paypa herencianpaq akllasqan runakunatapas. Salmo 33:12

Chay rimanakuytan Abrahamwan ruwarqan, Isaacmanpas jurarqan. Chaytataqmi Jacobmanpas takyachirqan kamachikuy simita hina, Israelmanpas wiñaypaq rimanakuy kananpaq: “Qanmanmi qosaq Canaán suyuta herenciaykichista, pisi runakunalla kashaqtinku. ari, ancha pisilla, chaypi mana reqsisqa runakunapas. Salmo 105:9-12

Paymi hatun suyukunata atiparqan, atiyniyoq reykunatataq wañuchirqan. Amor runakunapa reynin Sihón, Basán rey Og, Canaán suyupa lliw suyunkunatapas, hallp'ankuta herenciata hina qorqan, llaqtan Israelman herenciata hina. Señor Diosníy, sutiykiqa wiñaypaqmi. Señor Diosníy, tukuy miraykunapi yuyarinaykita. Salmo 135:10-13

Profecia nisqa

Chay p'unchaypin Jesepa huk saphinqa kanqa, chay saphitaq runakunaq banderan kananpaq sayarinqa. Chaytan mana judío runakuna maskhanqaku, samayninpas k'ancharisqa kanqa. Chay p'unchaymi Señor Diosqa iskay kaq kutipi makinta churanqa, Asiriamanta, Egiptomanta, Patrosmanta, Cusmanta, Elammanta, Sinarmanta, Hamatmanta, lamar-qochaq wat'akunamantawan puchuq llaqtanpa puchuqninta kutichipunanpaq. Paymi nacionkunapaq banderata sayarichinqa, Israelpa qarqosqa runakunatataq huñunqa, Judá nacionpa ch'eqesqa runakunatataq huñunqa, kay pachaq tawantin k'uchunmanta. Isaias 11:10-12

Chay p'unchaymi Señor Diosqa mayu patamanta Egipto mayukama ch'usaqyachinqa, Israelpa mirayninkuna, hukmanta hukmanta huñusqa kankichis. Chay p'unchaymi hatun trompeta tocanqaku, Asiria hallp'api wañunankupaq hina kaq runakuna, Egipto suyupi qarqosqa runakunapas hamunqaku, Jerusalén llaqtapi ch'uya orqopi Señor Diosta yupaychanqaku. Isaias 27:12-13

Kunanmi ichaqa kay hinata nin, kamaqniyki Señor Diosqa, Jacob, kamaqniykipas, Israel llaqtan: Ama manchakuychu, ñoqan kacharichirqayki, sutiykiwanmi waqyarqayki, nispa. qamqa ñuqapam kanki. Unukunata pasaspaykiqa qanwanmi kasaq; Mayukunatapas manan hunt'aykusunkichu, nina ukhunta purispaqa manan ruphachisqachu kanki. manataqmi nina rawraypas rawrasunkichu. Ñoqan kani Señor Diosniyki, Israelpa Ch'uya Diosnin, Qespichiqniyki. Ñawpaypi ancha chaniyoq kasqaykimantapachan, ancha allin qhawarisqa kanki, ñoqataq munakuyki, chayraykun qanrayku runakunata qosaq, runakunatataq kawsayniykipaq. Ama manchakuychu, qanwanmi kashani, inti lloqsimuy ladomantan mirayniykita pusamusaq, inti haykuy ladomantataq huñusqayki. Wichay ladomanmi nisaq: Saqiychis, nispa. Uray ladomantaq: Ama qhepaman kutiychischu, karumanta churiykunata, ususiykunatawan kay pachaq k'uchunkunamanta apamuychis, nispa. Llapa sutiywan sutichasqa kaqkunapas, noqam paytaqa unancharqani hatunchanaypaq, paytaqa unancharqanim. ari, paytaqa ruwarqani. Isaias 43:1-7

Yaw islakuna, uyariwaychis; Runakuna, karumanta uyariychis; Wiksaymantapachan Señor Diosqa waqyamuwarqan. Mamaypa wiksanmantam sutiyta rimarirqa. Simiytataq filoyoq espadaman rikch'achirqan. makinpa llanthunpim pakaykuwarqa, hinaspam llimpisqa llantuyta ruwawarqa; Paypa chukchanpim pakawarqa; Hinan niwarqan: –Israel, qanmi kamachiy kanki, paywanmi hatunchasqa kasaq, nispa. Hinan nirqani: Yanqapaqmi llank'arqani, yanqapaqmi kallpayta tukurqani, ichaqa cheqaqtapunin juzgasqayqa Señor Diospi kashan, llank'anaypas Diosniypin kashan, nispa. Kunantaq, wiksallisqaymantapacha kamachin kanaypaq kamawaqniy Señor Diosmi nin: “Israel runakuna manaña huñusqa kankuman chaypas, Señor Diospa ñawpaqenpin hatunchasqa kasaq, Diosniymi kallpay kanqa”, nispa. Paytaq nirqan: —Jacobpa ayllunkunata hatarichinaykipaq, Israelpa waqaychasqa kaqkunata wakmanta sayarichinaykipaq kamachiy kasqaykiqa, mana judío runakunamanpas k'anchayta qosqayki, kay pachaq tukukuyninkama qespichiwaqniy kanaykipaq, nispa. Isaias 49:1-6

Ruwaqniykiqa qosaykin. Tukuy-atiyniyoq Señor Diosmi sutin; Israelpa Ch'uya Kacharichiqniykitapas; Lliw kay pachapa Diosninmi sutichasqa kanqa. Señor Diosmi waqyasurqanki, saqesqa, sonqonpi llakisqa warmita, wayna kashaq warmita hina, mana munashaqtiyki, nispa. Pisi

ratullapaqmi saqerparirqayki; Ichaqa ancha khuyapayakuywanmi huñusqayki, nispa. Pisi phiñakuyllapin huk ratulla uyayta qanmanta pakarqani; Wiñay khuyapayakuywanmi ichaqa khuyapayasqayki, nispan Kacharichiqniyki Señor Diosqa nin. Isaias 54:5-8

Israelpa qarqosqa runakunata huñuq Señor Diosmi nin: Hukkunataraqmi huñusaq, payman huñusqakunamantaqa, nispa. Isaias 56:8

¡Ay kachun pastorkuna, pastoypi ovejakunata thuñichiq, ch’eqechiq! nin Tayta Diosmi. Chayraykun Israelpa Diosnin Señor Diosqa nin llaqtayta michiq michiqkunaq contranpi. Ovejaykunatan ch'eqechirqankichis, qarqorqankichistaqmi, manataqmi watukamurqankichischu. Ovejaymanta puchuqkunatataq huñusaq, maymanchus qarqosqay suyukunamanta. Hinaqtinmi miranqaku, miranqaku ima. Michiq michiqkunatan churasaq, manañan manchakunqakuchu, nitaq mancharikunqakuchu, nitaq pisinqachu, nispan Señor Diosqa nin. Jeremías 23:1-4

Ari, kay hinatan nin Israelpa Diosnin, Ejército Señor Diosqa, Señor Diospa wasinpi, Judá reypa, Jerusalén reypa wasinpipas puchuq vasokunamanta. Paykunataqa Babiloniamanmi apanqaku, chaypim kanqaku watukamunay punchawkama, nispam nin Tayta Diosqa. chaymantataq paykunata pusamusaq, hinaspa kay cheqasman kutichipusaq, nispa. Jeremías 27:21-22

Señor Diosmi nin: “Ñoqaqa yachanin qankunapi yuyaykusqayta, thak kay yuyaykusqayta, manataq millay yuyaykunatachu, suyasqaykichis tukukuyniykichista qonaypaq”, nispa. Hinan waqyamuwankichis, rispa mañakuwaqchis, ñoqataq uyarisqayki, nispa. Tukuy sonqoykichiswan maskhawaqtiykichismi maskhawankichis, tariwankichistaq. Señor Diosmi nin, preso kasqaykichista t'ikrasaq, llapa suyukunamanta, llapa qarqosqaykichis cheqaskunamantawan huñusqaykichis, nispas nin Señor Diosqa. Chaymantataq preso apasqaykichis cheqasman kutichimusqayki, nispa. Jeremías 29:11-14

Tayta Diosmi kaynata nin: Jacobpaq kusikuywan takiychis, suyukunaq umalliqninkuna ukhupipas qapariychis: Willaychis, yupaychaychis, hinaspa niychis: Señor Diosníy, llaqtaykita qespichiy, Israelpa puchuqninta, nispa. Qhawariy, wichay ladomanta paykunata pusamusaq, kay pachaq qocha patankunamantataq huñusaq, ñawsakunata, wist'ukunatapas, wiksallisqa warmita, wiksallikuq warmitapas. Waqaspa hamunqaku, rogakuspaymi pusasaq, unu mayukunapa patanpi derechota purichisaq, chaypiqa manam urmanqakuchu, Israelpa taytanmi kani, Efraintaqmi piwi churiy. Llaqta nacionkuna, Señor Diospa siminta uyariychis, karu islakunapipas willaychis: Israelta ch'eqechiqmi payta huñuspa waqaychanqa, imaynan oveja michiqpas ruwan hinata, nispa. Señor Diosmi Jacobta kacharichirqan, paymanta aswan atiyniyoqpa makinmantataq kacharichirqan. Jeremías 31:7-11

Kunantaq Israelpa Diosnin Señor Diosqa kay llaqtamanta nishankichis: “Babilonia reypa makinmanmi espadawan, yarqaywan, onqoywan ima qosqa kanqa”, nispa. Qhawariy, phiñakuyniypi, phiñakuyniypi, sinchi phiñakuypi ima qarqosqay llapa suyukunamantan paykunata huñusaq; hinaspataq kay cheqasman kutichimusaq, hinaspataq allinta tiyachisaq: Llaqtaymi kanqaku, ñoqataq Diosninku kasaq: Huk sonqollata, huk ñanllatataq qosaq, wiñaypaq manchakuwanankupaq, paykunaq allinninpaq, paykunaq qhepanku wawankunapaqpas: Paykunawantaq wiñaypaq rimanakuyta ruwasaq, mana paykunamanta karunchakunaypaq, allinta ruwanaypaq; ichaqa sonqonkuman manchakuyniyta churasaq, mana ñoqamanta karunchakunankupaq, nispa. Ari, paykunamanta kusikusaq allinta ruwanaypaq, kay hallp’apitaq mana iskayrayaspa tarpusaq tukuy sonqoywan, llapan almaywan ima. Tayta Diosmi kaynata nin: Imaynan kay runakunaman tukuy hatun millayta apamurqani, chay hinallataqmi paykunaman prometesqay allinkunata apamusaq. Jeremías 32:36-42

Yapamantan Señor Diosqa niwarqan: Runaq churin, wawqeykikuna, wawqeykikuna, aylluykiq qharikuna, llapan Israelpa mirayninkunapas, Jerusalenpi tiyaqkunan niwarqanku: 'Señor Diosmanta karunchakuychis, kay hallp'anqa ñoqaykumanmi qosqa kashan, nispa. Chayrayku niy: "Señor Diosmi nin: Mana judío runakuna ukhupi karuman wikch'uspa, suyukuna ukhupi ch'eqechisqayña chaypas, paykunapaqqa hamunanku suyukunapi ch'uya ch'uya wasi hinan kasaq. Chayrayku niy: "Señor Diosmi nin: Llaqtamanta huñuspaymi ch'eqesqa kasqaykichis suyukunamanta huñusqaykichis, Israel hallp'ata qosqaykichis, nispa. Hinan chayman hamuspanku llapa millay millay kaqkunata, millay millay kaqkunatawan qechunqaku. Hinaspan huk sonqolla paykunaman qosaq, mosoq espiritutataq qankuna ukhuman churasaq. Rumi sonqotataq cuerponkumanta horqosaq, hinaspan paykunaman qosaq aycha sonqota, kamachikuyniykunaman hina purinankupaq, kamachikuyniykunata hunt'anankupaq, chaykunata hunt'anankupaq, paykunan llaqtay kanqaku, ñoqataq Diosninku kasaq, nispa. Ezequiel 11:14-20

Llaqtamantan horqomusqaykichis, ch'eqesqaykichis suyukunamantataq huñusqaykichis, kallpasapa makiwan, maki haywarisqawan, phiñakuywan ima. Miski q'apayniykiwanmi chaskisqayki, runakunamanta horqomuqtiy, ch'eqesqa kasqaykichis suyukunamanta huñuqtiy; Mana judío runakunaq ñawpaqenpin qankunapi ch'uyanchasqa kasaq, nispa. Qankunaqa yachankichismi Señor Dios kasqayta, Israel suyuman pusaqtiy, ñawpaq taytaykichisman qonaypaq makiyta hoqarisqay hallp'aman. Ezequiel 20:34,41-42

Apu Señor Diosmi nin: Ch'eqesqa runakunamanta Israelpa mirayninta huñuruspay, mana judío runakunaq ñawpaqenpi ch'uyanchasqa kaspaymi, kamachi Jacobman qosqay hallp'ankupi yachanqaku. Saynallataqmi chaypi tiyanqaku, wasikunatapas hatarichinqaku, uvas chakrakunatapas tarpunqaku. ari, mana manchakuspa tiyanqaku, muyuriqninkupi llapa pisichaq runakunaman taripaykunata ruwaqtiy; Hinaspan yachanqaku ñoqa Señor Diosninku kasqayta, nispa. Ezequiel 28:25-26

Apu Señor Diosmi nin: Qhawariy, ñoqapas ovejaykunata maskhasaq, maskhasaqtaq. Imaynan michiqpas ch'eqesqa ovejankuna ukhupi kashaspa ovejankunata maskhashan hinata. chhaynatan ovejaykunata maskhasaq, puyu tutayaq p'unchaypi ch'eqesqa kasqankumantapas qespichisaq, nispa. Llaqtamanta horqomuspaymi hallp'akunamanta huñusaq, hinaspa hallp'ankuman pusasaq, Israelpa orqonkunapi mayukunapa patanpi, llapa runakunapa tiyasqan cheqaskunapipas michisaq. Paykunataqa allin pastopin michisaq, Israelpa alto orqonkunapin michikunqaku, chaypim allin michipi puñunqaku, wira pastopiñataqmi Israelpa orqonkunata mikunqaku. Ovejaykunata michisaq, puñuchisaqtaqmi, ninmi Señor Diosqa. Chinkasqa kaqta maskhasaq, qarqosqa kaqtataq kutichimusaq, p'akisqa kaqtataq watasaq, unquqkunatataq kallpachasaq, wirakunata kallpayuqtawan ichaqa chinkachisaq. Juzgaspaymi paykunata mikuchisaq. Ezequiel 34:11-16

Chayrayku, Israelpa mirayninta niy: "Señor Diosmi nin. Israelpa mirayninkuna, manam qamkunaraykuchu kaytaqa ruwani, aswanqa chuya sutiyraykum, chay sutiytaqa, mayman risqaykichik suyukunapa chawpinpim qhellicharqankichik. Hinaspan ch'uyanchasaq hatun sutiyta, mana judío runakuna ukhupi qhellichasqa, paykuna ukhupi qhellichasqaykichista. Señor Diosmi nin, paykunaq ñawpaqenpi qankunapi ch'uyanchasqa kashaqtiymi, nacionkunapas yachanqaku Señor Dios kasqayta, nispa. Mana judío runakunamantan hap'ispa llapa suyukunamanta huñuspa llaqtaykichisman pusasqaykichis. Hinan ch'uya unuta ch'aqchusqayki, ch'uyanchasqa kankichis, tukuy qhelli ruwasqaykichismanta, llapa idoloykichismantawan ch'uyanchasqaykichis. Mosoq sonqotan qosqayki, mosoq espiritutataq qankunaman churasaq, rumi sonqotataq aychaykichismanta horqosaq, aycha sonqotataq qosqaykichis. Espirituytataq qankunaman churasaq, kamachikuyniykunaman hinataq purichisaq, kamachikuyniykunata hunt'aspa hunt'ankichis. Ñawpa

taytaykichisman qosqay hallp'apin tiyankichis. Qankunan llaqtay kankichis, ñoqataq Diosniykichis kasaq, nispa. Ezequiel 36:22-28

Hinaspa paykunata niy: Señor Diosmi nin: Qhawariy, Israelpa mirayninkunataqa maymanchus risqanku nacionkunamantan pusasaq, hinaspan huk ladoman huñusaq, hinaspa paykunata hallp'ankuman pusamusaq, Israel orqokunapi kaq hallp'api huk nacionman tukuchisaq. Huk reymi llapankupaq rey kanqa, manañan iskay nacionkunañachu kanqa, manañan iskay reinoman t'aqasqachu kanqaku, manañan idolonkuwan, millay millay kaqninkunawanpas, nitaq ima huchallikusqankuwanpas qhellichakunqakuchu, aswanpas llapa tiyasqankumantan qespichisaq, maypichus huchallikurqanku, hinaspan paykunata ch'uyanchasaq Diosninku kanqa. Kamachiqniy Davidmi paykunapa reynin kanqa. Llapallankum huk michiqlla kanqa, paykunapas juzgasqaykunapim purinqaku, kamachikuyniykunatapas kasukuspankum kasukunqaku. Hinaspan paykunaqa yachanqaku kamachiy Jacobman qosqay hallp'api. Chaypim wiñaypaq yachanqaku, paykunapas, wawankunapas, wawankunapa wawankunapas, kamachiy Davidñataqmi wiñaypaq kamachikunqaku. Hinaspapas paykunawanmi thak-kaypi rimanakuyta ruwasaq. wiñaypaq rimanakuymi kanqa paykunawan, paykunata churasaq, mirachisaq, ch'uya wasiytataq paykunaq chawpinpi wiñaypaq churasaq, nispa. Karpaypas paykunawanmi kanqa, ñoqan Diosninku kasaq, paykunapas llaqtay kanqaku. Saynallataqmi Israel llaqtata ch'uyanchasqayta yachanqaku, ch'uya wasiy wiñaypaq paykunaq chawpinpi kashaqtin. Ezequiel 37:21-28

Chayraykun Señor Diosqa kay hinata nin: Kunanmi Jacobpa presochasqankunata kutichimusaq, Israelpa mirayninkunatapas khuyapayasaq, ch'uya sutiymantataq envidiakusaq. Chay qhepamanmi paykunaqa p'enqayninkuta, llapa huchallikusqankutapas aparqanku, llaqtankupi allin tiyashaspa, manataqmi pipas manchachirqanchu. Runakunamanta kutichimuspa, awqankuq hallp'ankunamanta huñuspa, askha suyukunaq ñawpaqenpi paykunapi ch'uyanchasqa kaspayqa. Chaypachan yachanqaku ñoqa Señor Diosninku kasqayta, paymi paykunata mana judío runakuna ukhupi preso apasqa kasqayta, ñoqan ichaqa paykunata huñurqani llaqtankuman, manañataqmi mayqenninkutapas chaypi saqerqaniñachu. Manañam uyayta pakasaqñachu, Israelpa mirayninmanmi espirituyta hich'aykurqani, nispa. Ezequiel 39:25-29

Chaywanpas Israelpa mirayninkunaqa lamar qochapa rit'in hinan kanqa, chay rit'iqa mana tupuy atina nitaq yupay atiymi. Chaymi paykunaman ninqaku: Manam llaqtaychu kankichik, chaypim ninqaku: Kawsaq Diospa churinkunam kankichik, nispa. Hinaptinmi Judá runakunawan Israelpa mirayninkunawan huñunasqa kanqaku, hinaspa huk umallapaq churakunqaku, hinaspa hallp'amanta lloqsimunqaku, Jezreel p'unchawqa hatunmi kanqa. Oseas 1:10-11

Israel runakunaqa millp'usqañam kachkanku, kunanqa mana judío runakunawan kuskam kanqaku, mana kusikunapaq vaso hina. Paykunaqa Asiriamanmi ripunku, sapallan sallqa asno. Ari, suyukuna ukhupi contratarqankuña chaypas, kunanmi paykunata huñusaq, kamachikuqkunaq reyninpa q'epinmanta pisillata llakikunqaku. Oseas 8:8-10

Yaw Jacob, llapallaykita huñusqayki; Israelpa puchuqninkunatam huñusaq. Bozra llaqtapi ovejakunata hinan huñusaq, ovejakunaq chawpinpi kaq ovejakuna hina, askha runakunaraykun sinchita qaparinqaku. Miqueas 2:12

Señor Diosmi nin: "Chay p'unchaymi sayaq warmita huñusaq, qarqosqata, ñak'arichisqaytawan huñusaq. Puchuq runata, karuman wikch'usqatapas kallpasapa suyuman tukuchisaq, kunanmantapachan Señor Diosqa paykunata kamachinqa Sion orqopi wiñaypaq. Miqueas 4:6-7

Sionpa ususin, takiy; qapariy Israel llaqta; Jerusalenpa ususin, kusikuy, tukuy sonqowan kusikuy. Señor Diosmi juicioykikunata qechururqan, awqaykitapas qarqorqanmi, Israelpa reynin Señor Diosmi chawpiykipi kashan, manañan mana allintaqa rikunkichu. Chay p'unchaymi Jerusalén llaqtata ninqaku: Ama manchakuychu, Sion llaqtatapas ninqaku: Ama makiykikuna pisiyachun, nispa. Chawpiykipi kaq Diosniyki Señor Diosqa atiyniyoqmi. paymi qespichinqa, kusikuywanmi qanmanta kusikunqa; munakuyninpi samarinqa, takiwan qanmanta kusikunqa. Chay hatun huñunakuymanta llakisqa runakunatam huñusaq, paykunaqa qammantam kachkanku, chay huñunakuypa millakusqanqa llasaqmi karqa. Qhawariy, chay tiempopiqa llapa ñak'arichiqniykikunatan chinkachisaq, sayk'uq warmitataq qespichisaq, qarqosqatataq huñusaq. P'enqachisqa kasqanku llapa hallp'akunapin paykunata alabasaq, allin reqsisqa kanankupaqpas. Chay p'unchaymi kutichimusqayki, huñunay p'unchaypi, kay pachapi llapa runakuna ukhupi allin reqsisqa, alabasqataqmi kasqayki, ñawpaqeykipi presochasqa kasqaykichista kutichipuqtiy, nispan Señor Diosqa nin. Sofonías 3:14-20

Hinan Judá suyuta kallpachasaq, Josepa wasintataq qespichisaq, hinaspan wakmanta pusamusaq. Paykunata khuyapayani, mana wikch'uqtiy hina kanqaku, ñoqa Señor Diosninku kani, uyarisaqtaqmi, nispa. Efraín runakunapas kallpasapa runa hinan kanqaku, sonqonkupas vinopi hinan kusikunqa. sonqonkupas Señor Dioswanmi kusikunqa. Paykunapaqmi sisispa huñusaq; Ñoqan paykunata kacharichirqani, paykunapas yapakusqankuman hinan yapakunqaku, nispa. Runakuna ukhupin paykunata tarpusaq, karu llaqtakunapitaq yuyariwanqaku. Hinan wawankunawan kuska kawsanqaku, kutirispataq kutirinqaku, nispa. Egipto suyumantan paykunata kutichimusaq, Asiriamantataq huñusaq. Galaad hallp'aman, Líbano suyumanpas pusamusaq. manataqmi maypipas tarinqakuchu paykunapaqqa. Zacarías 10:6-10

Mosoq Testamento

Hinaqtinmi huñunakuspanku, Jesusta tapurqanku: –Señor, ¿kay ratochu Israelman qhapaq suyuta wakmanta kutichipunki? Chaymi Jesusqa paykunata nirqan: –Manan qankunamantachu yachankichis, Yayaq atiyninpi churasqan tiempota, ima tiempotapas, nispa. Ichaqa Santo Espiritu qankunaman hamusqan qhepamanmi atiyta chaskinkichis, Jerusalén llaqtapipas, Judea suyupipas, Samaria llaqtapipas, kay pachaq k'uchunkamapas ñoqapaq testigo kankichis. Hechos 1:6-8

Chay hinapin, tiempo hunt'a kashaqtin, Cristopi tukuy imaymanata hukllaman huñunanpaq, hanaq pachapi kaqkunapas, kay pachapi kaqkunapas. paypipas: Efesios 1:10

Wawqe-panaykuna, Señorninchis Jesucristoq hamusqanwan, payman huñunakusqanchiswan ima, valekuykichismi, ama usqhaylla yuyayniykichispi chhaphchisqa kanaykichispaq, ama mancharisqa kanaykichispaq, nitaq espirituwanpas, nitaq simikunawanpas, nitaq noqaykumanta qelqakunawanpas, Cristoq p'unchaynin qayllaykamusqanrayku. Ama pipas q'otuchisunkichischu, manan chay p'unchayqa hamunqachu, manachus ñawpaqta urmay hamunman, chay huchasapa runaqa, chinkay-churin rikuchisqa kaqtinqa. Paymi contranpi churakun, Dios sutichasqakunamantapas, yupaychasqakunamantapas aswan hatunchakuqqa. Chay hinapin Dios hina Diospa templonpi tiyashan, Dios kasqanta rikuchikuspa. 2 Tesalonicenses 2:1-4

Apocrifa nisqa

Hinaqtinmi Tobitqa kusikuymanta mañakuyta qelqarqan: —Wiñay-wiñaypaq kawsaq Diosqa saminchasqa kachun, qhapaq suyunpas saminchasqa kachun, nispa. Payqa maqaspa khuyapayakuqmi,

infiernomanmi uraykamun, hinaspataq wakmanta wiñachin, manataqmi pipas makinmanta karunchakuy atiqqa kanchu. Israelpa mirayninkuna, mana judío runakunaq qayllanpi payta willakuychis, paymi paykuna ukhupi ch'eqechiwarqanchis. Chaypim tukuy kawsaqkunapa qayllanpi hatun kayninmanta willakuychik, paytaqa Señorninchikmi, Dios Taytanchikpas wiñaypaqmi. Mana allin ruwasqaykumanta maqawasun, khuyapayawasun, ch'eqechiwasqanchis llapa suyukunamantan huñuwasun. Tobit 13:1-5

Jacobpa llapa ayllunkunata huñuy, hinaspa qallariymantapacha hina paykunata herenciata chaskiy. Señor Diosníy, khuyapayay sutiykiwan sutichasqa llaqtata, Israel llaqtatapas, piwi churiykita sutichasqaykitapas. Eclesiastico 36:11-12 textopi

Jerusalén llaqta, inti lloqsimuy ladota qhawariy, hinaspa qhawariy Diosmanta hamuq kusikuyta. Qhawariy, kachasqayki churiykikunan hamushanku, inti lloqsimuy ladomanta inti haykuy ladoman ch'uya Diospa siminwan huñusqa, Diospa k'anchariyninpi kusikuspa. Baruc 4:36-37 textopi

Jerusalén llaqta, sayariy, hinaspa inti lloqsimuy ladota qhaway, hinaspa qhaway, inti haykuy ladomanta inti lloqsimuy ladoman ch'uya Diospa siminwan huñunasqa wawaykikunata, Diosta yuyarispa kusikusqankuta. Baruc 5:5 textopi

Mañakuytaq kay hina karqan; Señor Diosníy, tukuy imata kamaq, chanin, khuyapayakuq, sapallan khuyapayakuq Rey, Sapallan tukuy ima qoq, sapallan chanin, tukuy atiyniyoq, wiñaypaq, qanlla Israelta tukuy sasachakuymanta kacharichiq, taytakunatapas akllarqanki, ch'uyancharqanki: Llapan Israel llaqtaykipaq sacrificiota chaskiy, hinaspataq kikiykiq t'aqaykita waqaychay, hinaspa ch’uyanchakuychis. Noqaykumanta ch'eqesqa kaqkunata huñuy, mana judío runakuna ukhupi llank'aqkunata qespichiy, pisichasqa millasqa runakunata qhawariy, mana judío runakunapas yachachun Diosniyku kasqaykita. 2 Macabeos 1:24-27

Suyaykutaqmi, llapa llaqtanta qespichiq, llapankuman herenciata qoq, kamachikuy simipi prometesqanman hina, pisi tiempollamanta khuyapayawananchista, hanaq pachaq uranpi llapa hallp'akunamanta ch'uya cheqasman huñuwananchista, hatun sasachakuykunamanta qespichiwanchis, chay cheqastapas ch'uyanchawanchis. 2 Macabeos 2:17-18

Jaser y Jubileos

Abrampa chunka phisqayoq wata Canaán hallp'api tiyashaqtinmi, Abrampa qanchis chunka wata kawsasqan watapi, chay watapitaq Señorqa Abramman rikhurimurqan, paytataq nirqan: –Ñoqan Señor Diosqa kani Ur Casdim llaqtamanta horqomuqniyki kay hallp'ata herenciata hina qonaypaq, nispa. Kunanqa ñawpaqeypi puriy, hunt'asqa kay, kamachikuyniykunata hunt'ay, qanmanmi mirayniykimanpas kay hallp'ata qosaq, Mitzraim mayumanta Éufrates hatun mayukama. Jaser 13:17-18
Esauqa sayarispan Jacobman kutipurqan, hinaspan Ismaelpa churin Nabayotpa yuyaychasqanta ruwarqan. Esautaq Isaacpa puchusqan qhapaq kaykunata, almakunata, animalkunata, uywakunata, kapuqninkunatapas, llapan qhapaq kaykunatawan hap'irqan. wawqen Jacobmanqa manan imatapas qorqanchu; Jacobtaq Canaán suyuta hap'ikapurqan, Egipto mayumanta Éufrates mayukama, hinaspan wiñaypaq hap'ikapurqan, wawankunapaq, mirayninkunapaqwan wiñaypaq hap'ikapurqan. Kay simikunatan Jacob qelqapi qelqarqan: Canaán hallp’a, het runakunaq, hev runakunaq, jebuseokunaq, amor runakunaq, ferez runakunaq, Gergasikunaq llapa qanchis nacionkunapiwan, Egipto mayumanta Éufrates mayukama. Jaser 47:24,27

Moisespa wañukusqan qhepamanmi Señor Diosqa Nunpa churin Josueta nirqan: –Hatarispa Jordán mayuta pasay Israel runakunaman qosqay hallp'aman, Israel runakunatataq chay hallp'ata chaskinki, nispa. Líbano ch'inneqmanta Perat mayu jatun mayukama, llapa chakiykikunaq sarusqan cheqasniykichismi kanqa. Jaser 88:1-3

Kay qhepatataq mana judío runakunamanta noqaman kutirimunqaku, tukuy sonqonkuwan, tukuy almanwan, tukuy kallpankuwan ima, llapan mana judío runakunamantataq huñusaq, maskhawanqakutaq, paykunamanta tarisqa kanaypaq, tukuy sonqonkuwan, tukuy almanwan maskhawaqtinku. Jubileos 1:14

Hinan Payta nirqan: 'Ñoqan Señor Dios kani, Caldea provinciaq Ur llaqtamanta horqomuqniyki, Canaán runakunaq hallp'anta wiñaypaq hap'ikapunaykipaq qonaypaq; Ñoqaqa qanpaqpas qhepaykipi mirayniykipaqpas Diosmi kasaq', nispa. Chay p'unchaypin Señor Diosqa Abramwan rimanakurqan: 'Mirayniykimanmi kay hallp'ata qosaq, Egipto mayumanta hatun mayukama, Éufrates mayukama, cenitakunaman, cenitakunaman, Cadmonitakunaman, Cadmonitakunaman, Ferez runakunaman, Refaín runakunata, Facor runakunata, Hev runakunata, amor runakunata, Canaán runakunata, Giragés runakunata, hinallataq Giragés runakunata, hinallataq Jebuseo runakuna. Jubileos 14:7,18

Qanmanpas qhepaykipi kaq miraykunamanpas qosaqmi Canaán hallp'ata, chay hallp'ata wiñaypaq hap'ikapunaykipaq, ñoqataq paykunaq Diosninku kasaq, nispa. Jubileos 15:10

Edén llaqtapi qonqasqa librokuna

Hinan taytay Jacobta nirqani: Qanwanmi Señor Diosqa Canaán runakunata qechunqa, hinaspan hallp'ankuta qanman qhepaykipi mirayniykikunamanwan qonqa, nispa. Leví 3:10 textopi qelqasqa

Chaykuna qhepatataq kikin Wiraqocha (Jesucristo) hatarinqa, chanin kaypa k'anchaynin, hinaspan hallp'aykichisman kutipunkichis. Paytataq Jerusalén llaqtapi rikunkichis, sutinrayku. Yapamantataq millay ruwasqaykichiswan phiñachinkichis, Paywantaq wikch'usqa kankichis tukukuy p'unchaykama.Testamento Zabulón 2:32-35

Pisiyasqa, pisiyasqaña kaspaykichistaq, kutimuspa Wiraqocha Diosniykichista reqsinkichis; Paytaq hallp'aykichisman kutichimusunkichis, askha khuyapayakuyninman hina. Ñawpa taytankuq hallp'anman hamusqanku qhepamantaq, Wiraqochata qonqaspa mana manchakuqman tukupunqaku. Wiraqochataq paykunata ch'eqechinqa kay pachapi, Señorpa (Jesucristoq) khuyapayakuynin hamunankama, huk runa chanin-kaypi llank'aq, khuyapayakuq llapa karu kaqkunaman, qayllapi kaqkunamanpas. Testamento de Neftalí 1:30-32

Evangelio - Jesucristollan Qespichin

Huk qhari wawatan wachakunqa, paytan sutichanki Jesus nispa, paymi llaqtanta huchankumanta qespichinqa, nispa. Mateo 1:21

Diosqa anchatan kay pachata munakurqan, chaymi sapallan churinta qorqan, pipas paypi iñiqqa ama wañunanpaq, aswanpas wiñay kawsayniyoq kananpaq. Juan 3:16

Jesustaq payta nirqan: –Ñoqan kani ñanpas, cheqaq-kaypas, kawsaypas, nispa. Manan pipas taytamanqa hamunmanchu, aswanpas ñoqawanmi. Juan 14:6

Manataqmi qespikuypas kanchu, hanaq pacha ukhupiqa manan huk sutipas runakunaman qosqachu, chaywan qespichisqa kananchispaq. Hechos 4:12

Ñawpaqtaqa chaskisqaytan qankunaman qoykichis, Diospa Simin Qelqaq nisqanman hina, huchanchiskunarayku Cristo wañusqanmanta. p'ampasqa kasqanmanta, kinsa p'unchaypitaq kawsarimpusqanmantawan, Qelqakunaq nisqanman hina: 1 Corintios 15:3-4

Paypa yawarninwanmi kacharichisqa kanchis, huchanchiskuna pampachasqa, khuyapayakuyninpa qhapaq kayninman hina. Efesios 1:7

Tawa cheqaq yachachikuykunatan allinta entiendenanchis:

1. Diosqa anchatan munakusunki.

Paywan kuska hanaq pachapi wiñay kawsayniyoq kanaykichistan munan.
Diosqa anchatan kay pachata munakurqan, chaymi sapallan churinta qorqan, pipas paypi iñiqqa ama wañunanpaq, aswanpas wiñay kawsayniyoq kananpaq. Juan 3:16

Payqa munanmi Paywan askha hinaspa allin kawsayniyoq kanaykita.
Suwaqa hamun suwananpaq, wañuchinanpaq, wañuchinanpaq ima. Ñoqaqa hamuni kawsayniyoq kanankupaq, aswan askha kawsayniyoq kanankupaqwan. Juan 10:10

Chayna kaptinpas achka runakunam mana allin kawsayta tarinkuchu, manataqmi segurochu kanku wiñay kawsayniyuq kasqankumanta, imaraykuchus...

2. Runaqa huchasapam. Chayraykun Diosmanta t'aqasqa kashan.

Llapallankum huchallikurqaku.
Llapallan huchallikuspanku, Diospa k'anchayninmanta pisiyapunku. Romanos 3:23
Qolqe munakuymi tukuy mana allinkunaq saphinqa... 1 Timoteo 6:10

Huchapa pagayninqa wañuymi.
Huchapa pagayninqa wañuymi... Romanos 6:23

Bibliaqa iskay clase wañuymantan sut'ita willan:
• Aychapi wañuy
Runakunapaq huk kutilla wañunankupaq churasqa kasqanman hina, chay qhepamantaq juzgasqa kanqa. Hebreos 9:27
• Espiritual wañuy otaq infiernopi Diosmanta wiñaypaq t'aqakuy
Ichaqa manchachikuqkunapas, mana iñiqkunapas, millakuypaq runakunapas, runa wañuchiqkunapas, rabona ruwaqkunapas, layqakunapas, idolo yupaychaqkunapas, llapa llullakunapas, ninawan azufrewan rawrachkaq quchapim yanapakunqaku. Apocalipsis 21:8

Runa huchanrayku Diosmanta t'aqasqa kashan chayqa, ¿imataq chay sasachakuy allichakunman? Sapa kutim piensanchik chay allichaykunata: religion, allin ruwaykuna hinaspa allin kawsakuy kasqanpi. Ichaqa hukllanmi Diospa allichakuyninqa.

3. Jesucristollan hanaq pachaman rina.

Kayqa Diospa willakuyninmi.
Jesustaq payta nirqan: –Ñoqan kani ñanpas, cheqaq-kaypas, kawsaypas, nispa. Manan pipas taytamanqa hamunmanchu, aswanpas ñoqawanmi. Juan 14:6

Paymi huchanchismanta hunt'asqa muchuchiyta pagaran.
Cristopas huk kutillatan huchakunarayku ñak'arirqan, chanin runapas mana chanin runakunarayku, Diosman pusawananchispaq, aychapi wañuchisqa kaspa, espirituwan kawsachisqa kaspa. 1 Pedro 3:18
Paypa yawarninwanmi kacharichisqa kanchis, huchanchiskuna pampachasqa, khuyapayakuyninpa qhapaq kayninman hina. Efesios 1:7

Payqa wiñay kawsay promesayoqmi.
Churipi iñiqqa wiñay kawsayniyuqmi. Churipi mana iñiqqa manan kawsayta rikunqachu. Diospa phiñakuyninmi ichaqa paypi kashan. Juan 3:36
Huchapa pagayninqa wañuymi. Diospa qokuyninmi ichaqa Wiñay kawsayqa Señorninchis Jesucristowan. Romanos 6:23

4. Qespichikunanchispaqqa Jesucristopin iñinanchis.

Qespichisqa kanchis Jesucristopi iñisqanchisrayku Diospa khuyapayakuyninraykun.
Diospa khuyapayakuyninwanmi qespichisqa kankichis, iñiyniykichisrayku. Manataqmi qankuna kikiykichismantachu, Diospa qokuyninmi, manan ruwaykunamantachu, ama pipas hatunchakunanpaq. Efesios 2:8-9

Pipas Señorpa sutinta waqyakuqmi qespichisqa kanqa. Romanos 10:13

Huchachakuqpa Mañakuynin
Iñiywan kayta mañakuy:
Señor Jesus, anchata agradecekuyki munakuwasqaykimanta. Huchasapa kasqayta willakuspaymi pampachaykita mañakuni. Gracias yawarniykita hich'asqaykimanta, llapa huchaykunata paganaypaq. Gracias cruzpi wañusqaykimanta, p'ampasqaykimanta, kawsarimpusqaykimantawan. Qanpin confiani Señorniy, Qespichiqniy hina. Wiñay kawsay qosqaykita chaskikuni, kawsayniytapas qanmanmi entregayki. Yanapaykuway llapa kamachikuyniykikunata kasukunaypaq, qanpa kusichisqa kanaypaqpas. Amen.

Jesucristopi confiarqanki chayqa, kaymi pasasunki:
• Kunan, Dioswan wiñay kawsayta tarinki.
Kaymi kachamuwaqniypa munaynin, pipas churita rikuspa paypi iñiqqa wiñay kawsayta chaskinanpaq. Juan 6:40
• Tukuy huchaykikuna pagasqaña, pampachasqaña. (ñawpa, kunan, hamuq)
Ichaqa kay runaqa, huchakunamanta wiñaypaq huk sacrificiota haywarispa, Diospa paña ladonpi tiyaykurqan. Hebreos 10:12

• Diospa ñawpaqenpi mosoq kamasqa kanki. Musuq kawsaynikipa qallariyninmi.
Chayrayku, pipas Cristopi kaqqa, mosoq kamasqaña. Qhawariy, tukuy imapas mosoqmanmi tukupun. 2 Corintios 5:17
• Diospa wawan kapurqanki.
Ichaqa llapa payta chaskikuqkunamanmi atiyta qorqan Diospa wawankuna kanankupaq, sutinpi iñiqkunaman. Juan 1:12

Allin ruwaykunaqa manan qespichisqa kananchispaqchu, aswanpas qespichisqa kasqanchismanta prueba otaq rurun.
Ñoqaykuqa paypa ruwasqanmi kayku, Cristo Jesuspi kamasqa allin ruwaykunapaq, chaykunatan Diosqa ñawpaqmantaraq churarqan chaykunapi purinanchispaq. Efesios 2:10
Taytacha saminchasunki!

Betania llaqtamanta Mariata yuyarinapaq

Lepra onqoyniyoq Simonpa wasinpi Betania llaqtapi kashaspataq, huk warmi hamurqan, ancha chaniyoq k'aspi q'apayniyoq alabastro cajata hap'ispa. hinaspan chay cajata p’akispa umanman hich’aykurqan. Hinaqtinmi wakin runakuna sonqonkupi phiñakuspa nirqanku: –¿Imanaqtintaq kay q'apaq q'apaq q'apaq q'apayqa usuchisqa karqan? Chaytaqa kinsa pachak qolqemanta aswanta vendekunman karqan, wakchakunamantaq qosqa kanman karqan. Hinaptinmi paypa contranpi rimapayarqaku. Hinaqtinmi Jesusqa nirqan: –¡Sapariy, nispa. ¿Imanasqataq payta llakichinkichik? payqa allin llamkaytam ruwawarqa. Wakchakunaqa sapa kutillanmi qankunawan kashankichis, munaspaykichispas allintan paykunata ruwawaqchis. Payqa atisqanman hinan ruwarqan, ñawpaqtaraqmi hamurqan cuerpoyta p'ampanapaq hawinanpaq, nispa. Cheqaqtapunin niykichis: Maypichus kay allin willakuykunata enteron pachapi willakunqaku chayqa, kay ruwasqanmantan rimasqa kanqa payta yuyarinapaq. Marcos 14:3-9